

נושא העבודה :

עדותו של משה העליון ,

הרפלקציות האישיות של חברי הקבוצה והרפלקציה הקבוצתית

שם הסרטון :

מכתב מהעבר

קבוצה מספר : 7

שמות חברי הקבוצה:

רועי שלמה, עידו לוגסי, גיא רוטרו, אריאל שמחון

כיתה י4

2023

עדותו של משה העליון

משה העליון נולד בסלוניקי שביוון ב 26 בפברואר בשנת 1925. משה היה חלק מקהילת יהודי סלוניקי שהיוותה שני שלישי מאוכלוסיית היהודים ביוון.

יהודי סלוניקי היו דתיים, שמרו שבת וחגגו חגים. למשה יש שני זיכרונות מהתקופה לפני שפרצה המלחמה: אחד מהם הוא זיכרון שכולם קראו את ההגדה בפסח והזיכרון שני בראש השנה וביום כיפור שכולם היו כל הזמן בבית הכנסת.

יום אחד שמשה היה בדרך לעבודה עם הקומנדו שלו והוא עבר ליד מחנה הנשים באושוויץ ואז בא בן אדם ואמר למשה שאחת הילדות ממחנה הנשים מכירה אותו מסלוניקי שביוון.

משה והילדה התחילו להתכתב, הם היו מעבירים אחד לשני מכתבים דרך מישהו שהעביר את המכתבים למחנה הנשים ולמחנה הגברים.

באושוויץ היה אסור להעביר מכתבים בין אחדות לשנייה כך שזאת הייתה פעולה מאוד מסוכנת אבל בכל זאת משה והילדה לקחו את הסיכון והעבירו אחד לשנייה מכתבים.

משה קיבל מהילדה מכתב בו היא כתבה: "אנחנו נמות, אף אחד לא ישרוד", ובתגובה משה כתב לה "סבלנות, כולנו נשרוד העם היהודי תמיד סבל מרדיפות אבל נצא מפה".

משה העביר למישהו את המכתב שיעביר לילדה אך תפסו אותו, הגרמנים ערכו עליו חיפוש ומצאו את המכתב. מי שהיה אמור להעביר את המכתב הלשין על משה כי לא הייתה לו ברירה ומשה נשפט בבית המשפט של המחנה ל- 20 מלקות ולעבור לקומנדו העונשים.

בסופו של דבר ב-6 במאי 1945 שוחרר משה העליון מאושוויץ.

ב-יוני 1946 משה העליון עלה לארץ ישראל באופן לא חוקי ונתפס על ידי הבריטים נכלא ושוחרר לאחר חודש. הוא נלחם במלחמת העצמאות בחיל התותחנים. הוא היה גם סופר מתרגם ומשורר, את עיקר יצירותיו כתב בשפת הלדינו. משה העליון נפטר ב-1 בנובמבר 2022.

רפלקציה קבוצתית

בתחילת הפרויקט, היינו צריכים לבחור עדות מתוך עדויות רבות של ניצולי שואה. המטרה הייתה לעשות ממנה סרטון קצר.

במהלך התהליך, למדנו עלינו כקבוצה שאנחנו יכולים לעבוד ביחד ביעילות וגם שזה הרבה יותר כיף לעשות דברים כקבוצה מאשר לעשות אותם לבד וגם יותר מהיר לעשות דברים יחד.

הפרויקט גרם לנו להיות מופתעים שהצלחנו להוציא את הדבר לאור בגלל שלפני שהתחלנו את כל הפרויקט שנקרא "זיכרון מתחדש" אנחנו לא חשבנו שאנחנו נצליח להוציא סרטון על עדות של ניצול שואה שהיא דבר מאוד חשוב שצריך להנציח.

דרך העדות של משה למדנו על יוון ועל האירועים שהתרחשו בסלוניקי ועל משה ומה שעבר עליו בתקופת השואה וכיצד הוא שרד את השואה.

בעדותו נחשפנו לסיפורים מיוחדים ואירועים שהתרחשו בתקופת השואה ואיך היהודים התמודדו בתקופה זו.

אחד הגורמים שהשפיעו עלינו הוא מפגשי הזום עם שיעה שכיוון אותנו על איך לשפר את הסרטון. בהכנת התסריט קיבלנו סיוע מדוד ששון המורה להפקה שהעביר ביקורת על הסרטון.

הביקור בבית ספר ברחובות שבו הסבירו לנו כיצד לערוך ולצלם את הסרט היה ביקור מעשיר ומלמד.

לסיכום מאוד נהנינו ליצור את הסרט ומאוד נהנינו לקחת חלק בפרויקט.

רועי:

למדתי על עצמי מהפרויקט שאני טוב בלהתמודד עם זמנים שמציבים לי, שאני טוב בלעבוד בצוות ולמדתי להעריך הרבה יותר את נושא השואה וכמה שחשוב לשמר עדויות של ניצולים וגם לשמר את ארץ ישראל כמו שהיא.

למדנו עלינו כקבוצה במהלך הפרויקט שאנחנו קבוצה מאוד מגובשת ושאנחנו יודעים לעבוד טוב ביחד ושבסך הכל אנחנו צוות טוב.

גיא:

הפרויקט חושף לבני נוער את נושא השואה עם הפצתו ברשתות החברתיות. בימינו רוב בני הנוער נמצאים ברשתות החברתיות. לדעתי זוהי דרך טובה להציג את סיפורם ועדותם של ניצולי השואה.

אריאל:

בתחילת השנה המורה שלנו אלונה הציגה את הפרויקט . מאוד התרגשתי כי סבתא שלי ברחה מתוניס ישר איך שהגרמנים כבשו חלק מתוניס ואמרתי לעצמי שזו תהיה הזדמנות מעולה לדעת ולחקור על השואה מעבר למה שאני יודע. כי ברגע שנותנים לך לחקור על העבר של העם שלך, על העבר של מה שקרה בעולם לפני 80 שנה אתה תיקח את כל כולך ותלמד ותחקור כמו המשפט המפורסם של יגאל אלון "עם שאינו יודע את עברו ההווה שלו דל ועתידו לוט בערפלי".

עידו:

חשיבות הפרויקט "זיכרון מתחדש" בקרב בני נוער מאוד גדולה מפני שיותר בני נוער בימינו מעדיפים לראות תוכן קצר של דקה דקה וחצי מאשר סרט של שעה. כיום, הם נמצאים ברשתות חברתיות כמו אינסטגרם ואת הסרטונים של הפרויקט "זיכרון מתחדש" מפרסמים באינסטגרם כך שבני הנוער היחשפו לנושא השואה ולעדויות של הניצולים.

רפלקציה

שם התלמיד: רועי שלמה

בהתחלה של הפרויקט, היינו צריכים לבחור קטע מתוך עדות של ניצול שואה והמטרה הייתה לעשות ממנה סרטון קצר.

לאחר שבחרנו את העדות היה עלינו לבחור קטע מתוכה ולעשות עליו סרטון. היינו צריכים לכתוב את התסריט שעליו יתבסס הסרטון.

כתיבת התסריט הייתה חלק מאוד ארוך ולא קל בתהליך, אני וחבריי לקבוצה נפגשנו בזום כמה פעמים ודנו על כל פרט ופרט בתסריט, רצינו שהוא יהיה כתוב טוב ויתאר את עדותו של משה. במהלך הכתיבה התחברתי יותר ויותר לסיפור של הניצול והערכתיו אותו הרבה.

היו לנו כמה מפגשי זום שבהם תיקנו לנו את התסריט עד שהתסריט היה מוכן. לאחר שסיימנו לתקן אותו הוציאו את הצלמים והעורכים של הפרויקט לסדנה ברחובות ושמה לימדו אותנו על איך לצלם נכון ואיך לערוך כמו שצריך. המפגש היה קליל ונחמד וגם הדברים שלימדו אותי עזרו לי מאוד בעריכה.

אחד הקשיים בהם נתקלנו היה למצוא את התלבושות המתאימות אני וחבריי לקבוצה היינו צריכים לשאול המון מקורבים אלינו עד שמצאנו מה שהיינו צריכים. לאחר שמצאנו מקום לצלם ומצאנו שחקנים, יצאנו ליום צילום וצילמנו את כל הסצנות בסרט.

יום הצילומים לא היה פשוט, אך הוא היה גם נורא כיף ומגבש. אני אישית שיחקתי בסרט שלי ובעוד סרט של קבוצה אחרת. הצילומים וכל הקטע של המשחק באמת לא היה פשוט והיו המון ניסיונות שהיינו צריכים לעשות מספר רב של פעמים עד שהכל יצא מושלם.

לאחר מכן ערכנו את הסרטון, בעריכה היה צריך לעשות המון תיקונים ולהוסיף ולהוריד המון דברים. אחרי העריכה היו לנו מפגשי זום בהם הביאו לנו הצעות לתיקון ולשיפור הסרטון מבחינת העריכה שגם זה היה תהליך מאוד ארוך עם המון תיקונים ולבסוף סיימנו עם העריכה של הסרטון.

למדתי על עצמי מהפרויקט שאני טוב בלהתמודד עם זמנים שמציבים לי, שאני טוב בלעבוד בצוות ולמדתי להעריך הרבה יותר את נושא השואה וכמה שחשוב לשמר עדויות של ניצולים וגם לשמר את ארץ ישראל כמו שהיא.

למדנו עלינו כקבוצה במהלך הפרויקט שאנחנו קבוצה מאוד מגובשת ושנחנו יודעים לעבוד טוב ביחד ושבסך הכל אנחנו צוות טוב.

בהתחלה לא כל כך ידעתי מה אני הולך לעשות או אם זה יהיה ממש קשה או לא משמעותי בכלל אבל לאחר כל התהליך שעברתי הבנתי כמה חשוב ומשמעותי הפרויקט ושהוא דורש עבודה קשה והמון השקעה. המורים בבית ספר עזרו לנו מאוד עם הפרויקט.

לסיכום מאוד נהניתי ליצור את הסרט ומאוד נהניתי לקחת חלק בפרויקט.

רפלקציה

שם התלמיד: עידו לוגסי

בפרויקט זיכרון מתחדש ביקרנו במקומות חשובים להכנת הסרטון, ביקרנו בבית ספר ברחובות ששם הסבירו לנו איך לצלם את הסרטונים ולערוך אותם היה לנו גם סיור ל"יד ושם" שהיה חשוב ומשמעותי.

למדתי על עצמי במהלך הפרויקט שאני מסוגל לעמוד באתגרים ולעמוד בזמני הגשה גם כשיש מבחנים ודברים שאני צריך לעשות. למדתי שאני יודע לצלם טוב ושאני יודע לשלב בין התחביבים שלי לבין משימות הפרויקט והמבחנים.

למדתי עלינו כקבוצה שאנחנו יכולים לעבוד ביחד ביעילות ושההרבה יותר כיף לעשות דברים כקבוצה מאשר לעשות אותם לבד וגם יותר מהיר לעשות דברים יחד.

בתחילת הפרויקט חשבתי שהוא יהיה קשה ומסובך ולא ידעתי בכלל איך להתחיל לצלם את הסרטון איך עורכים ואיזו עדות לבחור. אבל בהמשך גיליתי שזה לא קשה ומסובך כמו שחשבתי ושההרבה יותר כיף.

אחד הגורמים שהשפיעו הם הזומים עם שייעה שכיוון אותנו על איך לשפר את הסרטון גם העזרה של דוד ששון המורה להפקה שהעביר ביקורת על התסריט.

אני הסקתי מהפרויקט הזה שבפרויקטים הבאים שאני יצטרך לעשות בשנים הבאות צריך לבוא בראש פתוח ולא ישר לשלול אותם וגם אם יש קשיים לדעת להתמודד אתם.

חשיבות הפרויקט "זיכרון מתחדש" בקרב בני נוער מאוד גדולה מפני שיותר בני נוער בימינו מעדיפים לראות תוכן קצר של דקה דקה וחצי מאשר סרט של שעה. כיום, בני הנוער נמצאים תמיד ברשתות חברתיות כמו אינסטגרם ואת הסרטונים של הפרויקט "זיכרון מתחדש" מפרסמים באינסטגרם כך שבני הנוער היחשפו לנושא השואה ולעדויות של הניצולים.

רפלקציה:

שם: גיא רוטר

בעבודה זו למדתי על עצמי את החשיבות וההתייחסות הרבה שקיימת בתוכי לנושאי השואה בין אם זה להתייחס ברצינות לכתיבת הסרטון או לצילומו וגם איך כל דבר אמור להיות ולהיראות על מנת שהתוצאה תממש את הציפיות שלנו לגבי העבודה.

למדתי עלינו כקבוצה שאנחנו ביחד אנחנו מסוגלים ליותר מאשר עבודה של אדם אחד. כולנו עבדנו בשיתוף פעולה מלא וקיבלנו החלטות יחד.

הפרויקט גרם לי להיות מופתע שהצלחנו להוציא את הדבר לאור בגלל שלפני שהתחלנו את כל הפרויקט "זיכרון מתחדש" אני לא חשבתי שאני עם חבריי נצליח להוציא סרט מושקע המציג עדות שואה שהיא דבר מאוד חשוב ושצריך להנציח.

הפרויקט חושף לבני נוער את נושא השואה עם הפצתו ברשתות החברתיות. בימינו רוב בני הנוער נמצאים ברשתות החברתיות. לדעתי זוהי דרך טובה להציג את סיפורם ועדותם של ניצולי השואה.

אחד הדברים שנהניתי מהם בזמן העבודה היה החשיבה יחד על הרעיונות ביניהם מציאת הקטע שהתאים לנו לסרט. הצילום חיבר בינינו וגרם לנו להבין איך אנחנו מצליחים לשפר את הסרט שלנו.

רפלקציה:

שם התלמיד: אריאל שמחון

בתחילת השנה המורה שלנו אלונה הציגה את הפרויקט . מאוד התרגשתי כי סבתא שלי ברחה מתוניס ישר איך שהגרמנים כבשו חלק מתוניס ואמרתי לעצמי שזו תהיה הזדמנות מעולה לדעת ולחקור על השואה מעבר למה שאני יודע. כי ברגע שנותנים לך לחקור על העבר של העם שלך, על העבר של מה שקרה בעולם לפני 80 שנה אתה תיקח את כל כולך ותלמד ותחקור כמו המשפט המפורסם של יגאל אלון "עם שאינו יודע את עברו ההווה שלו דל ועתידו לוט בערפלי".

במהלך התהליך של הפרויקט נסענו ל"יד ושם", שם הכרתי יותר את עצמי גיליתי שאני רגיש מאוד כשמדברים על השואה ויש דברים שמזכירים לי סיפורים מהעבר. במהלך הסיור ראיתי שמות של הגטאות ועלו בי זיכרונות , נזכרתי בסיפורים על סבא רבא שלי. סבא רבא שלי קיבל דום לב ומת כשהוא ראה את הבית שלו מופצץ על ידי הנאצים.

במסגרת הפרויקט עבדנו בקבוצות , כל קבוצה חקרה עדות מתוך קובץ עדויות. בחרנו בעדות של משה העליון. דרך העדות של משה למדנו על יוון ועל האירועים שהתרחשו בסלוניקי ועל משה ומה שעבר עליו בשואה וכיצד הוא שרד את השואה. לאחר שבחרנו את העדות של משה התחלנו לבנות את התסריט שיהיה הסרטון. בסופו של התהליך אני למד שעלינו לשמר ולזכור את כל העדויות של כל שורדי השואה זה הזיכרון של העם שלנו.